

KKL Israelfonden

Adama

[JORD] ADAMA NR 6 ÅR 2024. MÅNADEN ELUL, ÅR 5784.
EN TIDNING FRÅN KEREN KAJEMET SVERIGE
ANSVARIG UTGIVARE: MAX FEDERMANN

Raoul Wallenberg Park snart klar – digitala utställningen påbörjad

Hatretorik i Mellanöstern har föregått varje krig mot Israel

Det mödosamma arbetet att bygga upp Nir Oz har börjat

Shana Tova
uMetuka - 5785

Nu är Raoul Wallenberg Park näst intill klar...

... men invigningen flyttas fram på grund av kriget

Nu har Raoul Wallenberg Park i strövområdet Tzora utanför Jerusalem näst intill färdigställt. Tanken var att parken skulle ha invigts i samband med Keren Kajemets (KKL) världskongress nu i slutet av september, men på grund av kriget mot Hamas och Hizbollah, kommer invigningen att skjutas upp.

Färdigställandet av den digitala utställningen om Raoul har påbörjats.

I höst är det 80 år sedan Raoul Wallenberg som svensk diplomat i andra världskrigets slutskede räddade judar i Budapest undan Förintelsen. En rad evenemang i Sverige, Ungern och övriga världen har genomförts för att uppmärksamma den svenske diplomatens hjälteedade i samband med 80-årsminnet av Förintelsen i Ungern.

När den svenske diplomaten Raoul Wallenberg sändes ut av Sverige till Budapest för att rädda judar undan Förintelsen hade Nazityskland förintat eller tvingat iväg majoriteten av Europas judar och var på väg att förlora kriget.

Judith Federmann, här med sin son Max Federmann, deporterades från Ungerns landsbygd våren 1944. Foto: Privat

Ändå hade Hitler precis ockuperat Ungern med målet att utplåna den största kvarvarande judiska befolkningen i Europa: Ungerns 800 000 judar.

Våren 1944 mördades närmare 440 000 judar från landsbygden när Adolf Eichmann, logistikansvarig för Förintelsen, drev upp takten på dödsmaskineriet i det ockuperade landet. Eichmann var den som förde protokoll i Wannsee i januari 1942 då Nazi-tysklands ledare drog upp riktlinjerna för hur utrotningen av Europas 11 miljoner judar skulle gå till.

Max Federmann, ordförande

för Keren Kajemet Israelfonden i Sverige, har en personlig relation till Ungerns judiska befolkning. Hans mamma, Judith Federmann, var en av de hundratusentals judar som bodde på Ungerns landsbygd och därmed inte hade någon som likt Raoul Wallenberg engagerade sig för att rädda dem från nazisternas folkdöd.

Hon föddes i Miskolc 1926 och växte sedan upp i den lilla staden Egger. Familjen Schwarcz, som bestod av mamma Chaja, pappa Mano Meir, barnen Eleonora, George och Judith, levde traditionellt judiskt och umgicks mest i den judiska gemenskapen. Judiths pappa avled strax innan kriget nådde Ungern 1943 och Judiths bror George fick försörja familjen, innan han blev inkallad som arbetssoldat i ungerska armén.

Under våren 1944 blev familjen inhytt i det judiska gettot. Där fick de utföra tvångsarbete åt regimen innan de slutligen deporterades till Auschwitz där gassammam Chaja mördades i gaskammare direkt vid ankomsten. Senare blev även Judiths

äldre syster, Max Federmanns moster, mördad genom grym misshandel i krigets slutskede.

Judith hamnade så småningom i koncentrationslägret Ravensbrück, men överlevde till krigsslutet och kom efter befrielsen som 17-åring till Sverige med Röda Korsets ”vita tåg”, kallat Spöktåget, år 1945.

Hon vägde 31 kg vid ankomsten till Malmö, den 28 april, och var då ganska apatisk. I Sverige träffade hon så småningom sin förste man, Theodor Federmann, född och uppvuxen i Hannover, som överlevt sex år i olika koncentrationsläger. De gifte sig i Malmö Synagoga 1948 och fick tre söner, Max, Rolf och Benjamin.

Familjen Federmann flyttade till Israel år 1963 och bosatte sig i Ashkelon, Israel, där de levde under 2 år innan maken Theo blev hjärtsjuk och familjen tvingades återvända till Helsingborg år 1965. Theo avled två år senare, 1967, i en ålder av 44 år. Nu blev Judith ensam försörjare av tre minderåriga barn.

I början av 70-talet träffade Judith sin andra man, Emil Grunfeld, och flyttade till Malmö år 1974. De sammanlevde i över 30 år, reste till olika länder och hade även en bostad i Israel innan Emil gick bort. Judith avled i juli 2024, strax innan hon fyllde 98 år.

I maj 2024 anordnades en åminnelsehögtid i Moriah college i Sydney, Australien, av den judiska föreningen i delstaten Nya Sydwalet. Under samlingen visades en inspelning där Per Anger berättade om den svenska räddningsaktionen i Ungerns huvudstad.

Under samlingen i Sydney

Nya skyltar visar vägen till Raoul Wallenberg Park.

Foto: KKL-JNF

talade även Jan Anger, son till Per Anger, om Raoul Wallenbergs insatser.

I mitten av september arrangerade KKL Sverige en högtidlig sammankomst i Judiska församlingens sessionssal för att hylla Raoul Wallenberg och hans insatser, som utfördes tillsammans med Per Anger och övriga medarbetare på den svenska legationen i Budapest.

Bland annat berättade historikern Georg Sessler om de judar som blev inkallade som arbetsoldater i den ungerska armén och forskaren Susanne Berger beskrev Raoul Wallenbergs bakgrund och drivkrafter. Även Israels ambassadör Ziv Nevo Kulman och Raoul Wallenbergs brorsdotter Louise von Dardel gav en hälsning.

Dagen efter sammankomsten i sessionssalen hölls en högtidsstund i riksdagens förstakammarsal som inleddes av riksdagens talman och som arrangerades av det parlamentariska nätverket Minnet av Förintelsen där samtliga riksdagspartier är representerade. Högtidsstunden åtföljdes av

På grund av det pågående kriget mot Hamas och Hizbollah, tillsammans med hotet från Iran om en utökad attack mot Israel, har invigningen av Raoul Wallenberg Park tills vidare skjuts på framtiden. Foto: KKL-JNF

Raoul Wallenberg International Roundtable, som presenterade den senaste forskningen kring Raoul Wallenbergs öde. Inbjudare till seminariet var den parlamentariska vännergruppen för Israel där riksdagsledamöter från sju riksdagspartier är medlemmar.

Planen var även att Raoul Wallenberg Park, i strövområdet Tzora 30 minuters bilväg från Jerusalem, skulle invigas i samband med Keren Kajemets världskongress nu i slutet av september. På grund av det pågående kriget mot Hamas och Hizbollah, tillsammans med hotet från Iran om en utökad attack mot Israel, har invigningen tills vidare skjuts på framtiden.

Den digitala utställning om Raoul Wallenbergs insatser och det svenska byråkratiska motståndet mot Förintelsen i Budapest, liksom den svenske diplomatens tragiska försvinnande i sovjetisk fångenskap har påbörjats.

Besökare i parken kommer att kunna ta del av den flerspråkiga utställningen via qr-koder och den kommer

så småningom även att göras tillgänglig på andra platser runt om i världen där Raoul Wallenbergs hjälteedade uppmärksammas.

– Det är nu dags att färdigställa parken och slutföra arbetet, samt färdigställa den digitala utställningen, säger Max Federmann.

– Tack för allt engagemang och för att du bidrar till de sista stegen i denna viktiga process, avslutar han.

Betala via swishnummer 123 683 7678 eller bankgiro 5816-5515. Märk betalningen "Adama 6 – Raoul" eller följ instruktionerna här nedanför.

Betala via Swish genom att scanna nedanstående qr-kod med din kamera.

Optimera era team och ta vara på talangerna

Att förstå varandra är nyckeln till att må och prestera bättre. Och när vi förstår öppnas dörren till teamets och människans fulla potential – då kan ni både växa och blomstra.

Vi har arbetat med personlig utveckling sedan 1973 och är en del av TTI Success Insights – världens ledande utvecklare av bedömnings- och coachningsanalyser. Vi erbjuder pedagogiska och effektiva analysverktyg för företag och organisationer som vill coacha, utveckla talanger och bygga vinnande team. Vi ger er de verktyg ni behöver för att nå er fulla potential.

Kontakta oss så hjälper vi till att omvandla era utmaningar till lösningar. Tel 08-34 18 40 | E-post: info@ttisi.se | www.ttisi.se

När kommer kriget?

Medier blundar för judehat och krigsretorik

Antisemitismen i världen ökar i takt med att medier blundar för muslimvärldens krigs-förberedelser mot Israel och istället repeterar Israelkritiska nyheter.

Krigsretorik och judehat i Mellanöstern har eskalerat inför varje storkrig mot Israel.

Israels existens är roten till all smärta, sade Hamas talesperson Ghazi Hamad i libanesisk TV efter massakern 7 oktober och lovade att inleda fler attacker tills landet är "förintat".

Essa Al-Nassr, ledamot i Qatars lagstiftande organ, fick nu i april ovationer när han inför Arabförbundet uttryckte antisemitiska kommentarer och uppvisade till våld och terrorism. Han lovordade Hamas massaker den 7 oktober, och hävdade att detta bara var ett "förspel till förintelsen av korruptionen hos den 'andra sionistiska enheten'".

Ali Khamenei, Irans högste ledare, sade 24 maj att "det gudomliga löftet att eliminera den sionistiska enheten kommer att uppfyllas och vi kommer att se dagen då Palestina kommer att stiga från floden till havet." Hizbollah och Islamic Jihad har elimineringen av staten Israel som mål.

Även al-Qaida har vid upprepade tillfällen uttalat att Israel ska förstöras. Houthirörelsens slogan lyder: "Allah är den störste, Död åt Amerika, Död åt Israel, Förbannelse över judarna, Seger åt Islam". Houthi-rörelsen har sagt att de kommer att fortsätta attackera tills Israel försvinner.

I en intervju med Irans nyhetsbyrå Tasnim sa Turki-

"Det är dags att gå in i en förintelsestrid", sade Syriens försvarsminister Hafez Assad (sittande till höger) inför sexdagarskriget 1967. Bashar al-Assad (son till Hafez, tvåa från vänster) sa nyligen att "det finns inga bevis för att sex miljoner judar dödades under Förintelsen." Foto: Commons wikimedia

Erdogans son Bilal beskrev judarna som en förbannad ras och att Israel och USA ska utplånas. Foto: Azerbajdzjans presidentkansli

ets ambassadör i Iran att det verkliga svaret efter mordet på Ismail Haniyeh ligger i att länder i regionen förenas i ett kollektivt svar som får Israel och USA på knä.

Även Turkiets president Recep Tayyip Erdogan har hotat Israel med militära åtgärder. Den 31 juli, under ett partimöte, sa han: "Precis som vi gick in i Karabach, precis som vi gick in i Libyen, borde vi göra detsamma med Israel. Det finns inget som hindrar oss." I ett hätskt och antisemitiskt

utbrott sade Erdogans son Necmettin Bilal den 3 augusti att judarna är en förbannad ras och att Israel och USA ska utplånas från jordens yta. Han förutspådde också att konflikten i Gaza skulle leda till att både Israel och USA faller.

Krigsretorik och judehat är ingen ny företeelse. Inför sexdagarskriget 1967 hotade ledare i Egypten, Jordanien och Syrien att förinta Israel.

"Vårt mål är ett fullständigt återställande av det palestinska folkets rättigheter. Med andra ord, vi siktar på att förstöra staten Israel... Det nationella målet: utrotningen av Israel", sade Egyptens president Nasser den 18 november 1965.

Strax innan sexdagarskriget, den 27 maj, uttryckte Nasser: "Vårt grundläggande mål kommer att vara att förstöra Israel."

Även radiosändningar i Kairo gjorde liknande uttalanden: "Detta är vår chans för araber, att ge Israel ett dödligt slag av förintelse, att utplåna hela dess närvaro i vårt heliga land" (19 maj) och "Det arabiska folket är fast beslutat att utplåna Isra-

el från kartan" (22 maj).

Kung Hussein av Jordanien sade den 30 maj 1967: "Alla arabiska arméer omger nu Israel... Det finns ingen skillnad mellan ett arabiskt folk och ett annat, ingen skillnad mellan en arabisk armé och en annan."

Iraks president Abdel Rahman Aref sa den 31 maj: "Israels existens är ett misstag som måste rättas till. Detta är vår möjlighet att utplåna den vanära som har funnits med oss sedan 1948. Vårt mål är tydligt – att utplåna Israel från kartan. Vi ska, om Allah vill, träffas i Tel Aviv och Haifa."

Den 20 maj 1967 sade Syriens försvarsminister Hafez Assad, senare president och diktator, att Syriens styrkor är beredda "att initiera själva befrielseakten och att explodera den sionistiska närvaron i det arabiska hemlandet. Den syriska armén, med fingret på avtryckaren, är enad... Jag som militär tror att det är dags att gå in i en förintelsestrid." □

Källor: Haaretz, Jerusalem Post, The Times of Israel och www.sixdaywar.org.

Raoul räddade judar redan på 30-talet

I höst är det 80 år sedan Raoul Wallenberg räddade judar i Budapest undan Förintelsen. Redan på 1930-talet engagerade han sig för judiska affärsmän som drabbades av Hitlers judeförföljelser.

För 80 år sedan arbetade Raoul Wallenberg för högtryck med att rädda judar i Budapest undan Förintelsen.

Raoul hjälpte redan på 1930-talet judiska affärsmän som flydde Hitlers judeförföljelser.

Raoul Wallenberg bodde år 1936 i en judisk koloni med tyska judar i Haifa som hade flytt från nazisternas terror. Det gav honom en förståelse för det allvarliga läget för den judiska befolkningen i Nazityskland på 1930-talet.

Han fick en stark sympati för judarnas situation och när han kom hem till Sverige var Raouls kompanjoner ofta judiska flyktingar i en tid då Europa var präglad av nazisternas bojkott av judiska företag och svenska branschorganisationer ville stoppa flyende judiska affärsmän vid gränsen.

"Redan 1937 gick Raoul Wallenberg till exempel in som en av de svenska delägarna i den tyske judiske affärsmannen Werner Abernaus

firma Svensk-Schweiziska Industrisyndikatet. Svensk medverkan var nödvändig", skrev författaren Ingrid Carlberg i Dagens Nyheter i samband med 100-årsminnet av Raoul Wallenbergs födelse år 2012.

I januari 1938 kom en ny utlänningslag som inte gav skydd för judiska flyktingar. Hösten 1937 fick Socialstyrelsen ta emot klagomål där ett svenskt företag tipsade om det "olämpliga" i att Abernau kunde driva företag i Sverige utan arbetstillstånd, skriver hemsidan "Joods monument" och fortsätter:

"Fredagen den 21 januari 1938 väntade två poliskonstaplar vid busshållplatsen när Raouls kollega Werner Abernau dök upp för att ta eftermiddagsturen till sitt boende. Han fördes till polisstationen för förhör och den 24 januari beslutade Socialstyrelsen att Abernau skulle utvisas..."

Werner Abernau deporterades och internerades på koncentrationslägret Westerbork. Han dog år 1943 i koncentrationslägret Sobibor.

Ingrid Carlberg beskrev även hur Raoul Wallenbergs näste judiske affärspartner befriades ur ett tyskt koncentrationsläger och kunde resa till Sverige delvis med bistånd av Raoul i slutet av 1938 när Sverige avvisade judiska flyktingar från Tyskland med ett J i sina pass.

Den judiske ingenjören Erich Philippi arresterades av Gestapo i Tyskland år 1937. Raoul Wallenberg började genast arbeta för hans befrielse och grundade även ett företag i Stockholm för att skapa en inkomst åt Philippi.

Den svenske pastorn i Berlin, Birger Forell, grep in.

"Det blev 26-åriga Wallenberg som hastigt skickades ned till Berlin för att assistera

Birger Forell. Aktionen lyckades", skrev Ingrid Carlberg. Raoul hjälpte den tyske ingenjören att försörja sig i Sverige.

Raoul gick in med startkapitalet och lät registrera ett svenskt bolag som han själv ägde på pappret, men som i praktiken var Philippis. När andra världskriget brutit ut säkrade Wallenberg kompanjonens framtid i en serie avtal. Han frånsade sig sin del i vinsten och efterskänkte hela startkapitalet.

Raoul blev 1941 kompanjon med en svensk-ungersk jude, Kalman Lauer, som på grund av de antisemitiska lagarna i Ungern inte kunde göra affärer med hemlandet. Det var sedan Kalman Lauer som föreslog sin medarbetare för uppgiften i Budapest. □

Karin Beme AB

Redovisningsekonom

karin.beme@gmail.com
0709-225232

Morkullevägen 1,
175 64, JÄRFÄLLA

Hjälp oss att bygga upp kibbutz Nir Oz

Foto: Zeev Stein

Anhöriga till gisslan pressas mellan Hamas psykologiska terror och västvärldens tystnad

I skuggan av omvärldens nyhetsrapportering om kriget i Gaza planerar de som överlevde Hamas massaker för att återvända till sina hem. Nir Oz är en av de kibbutzer som måste byggas upp från grunden. Renoveringen beräknas ta två år.

Kibbutz Nir Oz har haft många begravningar sedan massakern för ett år sedan. Nu senast var det Yoram Metzger (80), Haim Perry (79), Avraham Munder (79) och Alexander Dancyg (76) vars kroppar fanns bland de sex gisslan som hittades av Israels försvar IDF i Khan Younis i södra Gaza den 20 augusti. Kropparna var enligt en obduktionsrapport fulla av kulor och skottskador, vilket tyder på att de mördades i fångenskap.

Yoram Metzgers föräldrar var de enda som överlevde Förintelsen av sina familjer, övriga mördades. Även Alex Dancygs föräldrar överlevde Förintelsen, medan många andra familjemedlemmar omkom. Dancyg återvände till Polen för första gången 1986 och började samarbeta med Yad Vashem om

Aryeh Zalmanovich i Hamas propagandavideo.

utbildningsresor till Auschwitz.

I augusti kom även nyheten att Aryeh Zalmanovich (86) – en av grundarna av Nir Oz – dog bredvid Farhan al-Qadi, den gisslan som räddades levande i augusti, när de hölls fångna tillsammans i Gaza.

Zalmanovich, som fördes bort från sitt hem under Hamas terrorangrepp den 7 oktober, dog på grund av brist på vård efter cirka fem veckor i fångenskap, enligt al-Qadi.

I augusti släpptes en video som visade hur Zalmanovich fördes bort från sitt hem i kibbutz Nir Oz till Gaza. 85-åringen transporterades på en motorcykel, flankerad av dem som fångat honom, omgiven

Rita Lifshitz i utbränt skyddsrum i Nir Oz. Foto: Ruben Agnarsson

av dussintals jublande Gazabor som försökte slå honom.

Kropparna av ytterligare sex av gisslan återfanns i en tunnel i Rafah i södra Gaza, strax efter att de hade mördats av terrorister, meddelade IDF 1 september. Gisslan var Hersh Goldberg-Polin, 23, Eden Yerushalmi, 24, Ori Danino, 25, Alex Lobanov, 32, Carmel Gat, 40, och Almog Sarusi, 27.

Deras kroppar hittades med flera skottskador, sade Israels hälsoministerium, som beskrev hur de hade mördats 2-3 dygn innan obduktionen.

Renoveringen av Nir Oz kommer att ta ungefär två år, sade myndigheterna som ska renovera samhällena i västra

Negev som förstördes av Hamas den 7 oktober.

De av medlemmarna i Nir Oz som överlevde den 7 oktober är fortfarande flyktingar i sitt eget land. De har fått vänja sig vid att medier ofta bortser från massakern och skildrar Mellanöstern-konflikten som om gisslan, terrorgruppen Hamas avsikter, liksom krigshetsande länder som Turkiet, Iran och Syrien, inte existerar.

Dagliga nyhetssändningar med inslag flera gånger per dag, har länge – inte minst i Sverige – kritiserat Israels krig mot Hamas där journalister litar blint på den terrorgrupp som vill förinta Israel samtidigt som samma journalister misstror Mellanösterns enda demokrati.

Därmed kan några av världens mest brutala diktaturer och terrorgrupper obehindrat förbereda ett storkrig mot den judiska staten.

Hamas är övertydlig med sitt mål att förinta Israel.

– Jag hoppas att tillståndet av krig med Israel kommer att bli permanent vid alla gränser och att arabvärlden kommer att stå med oss, sade Hamas talesperson Taher El-Nounou till The New York Times i november.

Och redan 24 oktober förra året lovade Ghazi Hamad i Hamas politbyrå att massakern den 7 oktober skulle upprepas tills Israel utrotats.

– Israel är ett land som inte har någon plats... Vi måste ta bort det eftersom det utgör en säkerhetsmässig, militär och politisk katastrof för arabiska och islamiska nationer. Vi skäms inte för att säga detta, sade han i libanesisk TV.

Bruket av civila som mänskliga sköldar är en uttalad strategi för terrorgruppen, som medvetet utgått från skolor, sjukhus och moskéer för att få västvärlden att anklaga Israel för civila dödsoffer.

Isamil Haniyeh sade den 26 oktober 2023 i libanesisk TV: "Blodet från kvinnorna, barnen och de äldre [...] vi är de som behöver detta blod, så det väcker inom oss den revolutionära andan, så det väcker beslutsamhet hos oss." Och i juni avslöjade Washington Post Hamas-ledaren Yahya Sinwars brutala beräkning: Civil blodsgjutelse kommer att hjälpa Hamas. Sinwars korrespondens visade att han är säker på att fler palestinska civila dödsfall fungerar till Hamas fördel.

Att sprida falska uppgifter är en annan Hamas-strategi. Ingen vet om Hamas hälsovårdsministerium fortfarande existerar och om deras uppgifter om antalet döda stämmer.

Dessutom anges aldrig hur många av de döda som är terrorister. SVT och SR gör ingen skillnad utan uppger Hamas siffror. IDF uppskattar antalet döda terrorister till 20 000, vilket skulle tyda på cirka hälften av det hävdade antalet döda.

Keren Kajemets (KKL) verksamhetschef Max Federmann förklarar att en omfattande restaurering är nödvändig för

Artisten Eden Golan tackar för stödet från Sverige till Nir Oz.

Foto: Haim Zach/GPO

att befolkningen ska kunna återvända till Nir Oz.

KKL har redan vidareförmedlat drygt 500 000 kronor till återuppbyggnaden av Nir Oz från svenska givare, bland annat från Daniel Schatz och Dan Katz som via samlingsplattformen GoFundMe har samlat in drygt 200 000 kr.

När artisten Eden Golan var i Sverige i maj tvingades hon utstå mycket burop, hat och hot. Nu sätter hon ett stort värde på omtanken från många människor i Sverige.

– Tack så mycket, från djupet av mitt hjärta, säger hon med tanke på insamlingen. Jag är djupt rörd över ert stöd och detta priset. Som många av

er vet var min upplevelse i Malmö utmanande, men att nu i Israel ta emot detta stöd från människor i Sverige värmer verkligen mitt hjärta, säger Eden Golan i en video som publicerats tillsammans med Dan Katz upprop på Facebooksidan "Svenskar som stödjer Israel".

– Ditt stöd till uppbyggandet av Nir Oz är en handling av solidaritet till regionens framtid och ett stöd till de evakuerade så att de kan återvända hem! Detta stöd uppmärksammas i Israel, säger Max Federmann.

Betala via swishnummer 123 683 7678 eller bankgiro 5618-5515. Märk betalningen "Adama 6 – Nir Oz" eller följ instruktionerna nedanför. ☐

Betala via Swish genom att scanna nedanstående qr-kod med din kamera.

80 år sedan den svenske diplomaten var i Budapest

Mamma träffade aldrig Raoul

Det är 80 år sedan Raoul Wallenberg anlände till Budapest med uppgiften att rädda ungerska judar, i slutet av andra världskriget.

Genom sina heroiska insatser lyckades Raoul Wallenberg rädda tusentals judar från deportation till Auschwitz, där nazisternas gaskammare var igång dygnet runt för att mörda och utrota alla Europas judar. För judarna i Budapest blev Raoul Wallenberg en räddande ängel men min mamma hade inte lyckan att träffa denna ängel.

När Raoul Wallenberg anlände till Budapest den 9 juli, hade redan 400 000 ungerska judar deporterats till Auschwitz, bland dem min mamma, Judith Federmann, född Schwarcz, tillsammans med sin mor och syster. De hade inte lyckan att träffa den svenske hjälten och räddaren eftersom nazisten Adolf Eichmann effektivt, under våren 1944, deporterat alla judar på den ungerska landsbygden.

Direkt vid ankomsten till Auschwitz mördades min mormor i gaskammare och senare misshandlades min moster så svårt att hon avled. Anledningen var att hon hittat och gömt undan en lök innanför kläderna.

Sex ungdomar ur gisslan som kallblodigt mördades av Hamas.

Hela mammas berättelse finns att lyssna till på nätet, där hon själv berättar om sina upplevelser. Sök på Överlevarna Judith Federmann

År 1944 härskade ondskan personifierad i Budapest. Nazister och pilkorsare samlade ihop judar och sköt dem vid Donaus kaj. Ren ondska och hat riktades mot judarna som levte i Ungern långt innan landet bildades på 900 talet, det vill säga i mer än tusen år. När Raoul Wallenberg anlände till Budapest, blev han den räddande ängeln för tiotusentals judar i den ungerska huvudstaden.

I Gaza härskar samma ondska och hat som då i Budapest. Gisslan i Hamas tunnlar misshandlas och skjuts. Nyligen nåddes vi av den

tragiska nyheten att sex unga människor i gisslan mördats av Hamas.

Det var israeliska soldater från IDF, Israels försvarsmakt, som trängt in i tunnarna för att rädda några av de 107 personerna som fortfarande hålls fängna av terrororganisationen Hamas. Soldaterna upptäckte kropparna av de sex ungdomarna som skjutits av terroristerna när de hörde att israelisk militär närmade sig. De hade order att skjuta gisslan innan de själva försvann i tunnelsystemet.

Israel är i stor sorg efter denna uppenbara ondska. Ungdomarna, som hållit ut i fångenskap i 11 månader sedan de fördes bort den 7 oktober, mördades enbart

för att de var judar och israeler. Premiärminister Benjamin Netanyahu bad de anhöriga om ursäkt för att regeringen inte lyckats befria ungdomarna.

Raoul Wallenberg är en förebild som måste lyftas fram så att nya generationer får ta del av hans hjältemodiga insatser. Hundratusentals människor har honom att tacka för att de lever idag. En av dem är Israels förre premiärminister Yair Lapid vars pappa räddades av Raoul Wallenberg.

Hjälp oss att slutföra arbetet på parken nära Jerusalem och även färdigställa den digitala utställningen om den svenske hjälten, genom att ge en gåva via swish 123 683 7678 eller bankgiro 5816-5515. Ange OCR-numret i det vita fältet i annonsen här nedanför. Du kan även ge via swish genom att scanna QR-koderna nedan med din mobilkamera.

Tack även för ditt stöd till återuppbyggnaden av kibbutz Nir Oz!

Med dessa rader önskar jag dig Shana Tova uMetuka - Ett Gott och Sött nytt judiskt år 5785. Tack för ditt stöd i en svår tid!

**Max Federmann,
Verksamhetschef
Keren Kajemet Israelfonden
i Sverige**

Sedan år 1901 har KKL via insamlingar med blåa bössan, pushken, förberett marken för judar som flyttat till Israel.

Att visa mod och solidaritet

Att stödja färdigställandet av Raoul Wallenberg Park lyfter fram den svenske diplomatens mod att utmana judehatet. Att stödja återuppbyggnaden av Nir Oz innebär att visa solidaritet med dem som överlevde Hamas massaker. Ange detta OCR-nummer vid gåva:

Kibbutz Nir Oz

Raoul Wallenberg Park

KKL Israelfonden

Adress: Box 5053 10242 Stockholm • Tel: 08-661 8686 • Hemsida: www.kkl.nu • E-post: info@kkl.nu • Swish: 123 683 7678 • Bankgiro: 5816-5515